

TAJEMNICA
DWORCA
TOKIO

Rodzicom

BEATA M. KOWALCZYK

TAJEMNICA DWORCA TOKIO

Spółeczne
konstruowanie
przestrzeni
we współczesnej
Japonii

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2019

Recenzja:
dr Jacek Splisgart

Redaktor prowadzący:
Michał Zgutka

Redakcja i korekta:
Magdalena Pluta

Projekt okładki:
Maryna Wiśniewska

Ilustracja na okładce:
Dworzec Tokio, fot. Beata M. Kowalczyk

Fotografie na wkładce ilustracyjnej:
Beata M. Kowalczyk

Copyright by Wydawnictwo Naukowe Scholar Sp. z o.o., Warszawa 2019

**Publikacja dofinansowana przez Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego**

ISBN 978-83-65390-43-1

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: *Mercurius*

Druk i oprawa: *Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki*

Spis treści

Wprowadzenie. Dworzec Tokio w perspektywie performatywnej	7
Kilka słów o metodzie	9
<i>Sakariba</i> jako kategoria performatywna. Ramy teoretyczne i pojęcia emiczne	11
Struktura książki	19
Rozdział 1. <i>Sakariba</i> . Społeczne konstruowanie przestrzeni w Japonii	23
Definicja słownikowa	24
Ginza i Ryōgoku. Dwa modele rozwoju <i>sakariby</i> w Tokio	26
Historia badań społecznych nad zjawiskiem <i>sakariby</i>	30
Działanie aktorów w czasoprzestrzeni. Teoria <i>sakariby</i> Yoshimiego Shun'yi	37
Modernizacja okresu Meiji. Historyczne tło rozwoju współczesnej <i>sakariby</i>	40
Rozdział 2. Dworzec Tokio. Historia miejsca	46
<i>Eki</i> – „miejsce odpoczynku”, czyli prototyp japońskiego dworca	46
Plan budowy Stacji Centralnej	48
<i>Tokyo Station City</i> – rewitalizacja symbolicznego centrum miasta	61
Rozdział 3. Społeczno-polityczny spór o Dworzec Tokio	65
Kobiety w obronie Dworca z czerwonej cegły	66
Dworzec Tokio jako część dziedzictwa narodowego i <i>sakariba</i> . Działanie władz państwowych	71
Rozdział 4. Dworzec Tokio jako <i>sakariba</i> . Struktura <i>mise-en-scène</i>	76
Przestrzeń bez końca. Topografia <i>sakariby</i> na stacji Tokio	77
Czas „pomiędzy” – czas wiecznego święta. Analiza czasu <i>sakariby</i> na Dworcu Tokio	86

Spis treści

Rozdział 5. Dworzec Tokio jako <i>sakariba</i> . Działania i aktorzy w <i>mise-en-scène</i>	95
<i>Mise-en-scène</i> jako zabawa	96
Turyści, łowcy wrażeń i <i>off-duty sarari(wo)men</i> . Aktorzy, ich role i typy działania	97
Wszyscy jesteśmy turystami	102
Aktorzy w relacjach. Współdziałanie na <i>sakaribie</i>	104
Zakończenie	110
Streszczenie	116
Bibliografia	117
Indeks nazwisk	122